Eszközismeret

A lábápolás kézi eszközei

A lábápoló tevékenység gyakorlásának során igen fontos a szakmai követelmények és a higiéniai előírások betartása. A tevékenység során csak rozsdamentes, kifogástalan vágó éllel rendelkező, fertőtlenített eszköz használható.

A műszerek, melyek a lábápolói tevékenységhez használhatóak, szigorú szabályozás alá tartoznak. Megválasztásuk előtt néhány gyakorlati szempontot is figyelembe kell venni. Elsősorban az iskolákban – ahol a leendő pedikűrösök tanulnak – ajánlatos a szakoktató segítségét kérni a döntés előtt, hogy milyen műszereket vásároljon a leendő kolléga, s honnét szerezze be azokat, hiszen a műszereket a tanulóknak a szakmunkásvizsgára való felkészüléshez , tanműhelyi gyakorlati órákon történő gyakorláshoz kötelezően meg kell vásárolniuk függetlenül attól, hogy későbbi gyakorlati munkájuk során tervezik-e a lábápolásban történő munkavégzést. Sok esetben már maguk az iskolák biztosítják a műszereket. Az alapeszközökre vonatkozó előírásokat a szakmai- és vizsgakövetelmény fogalmazza meg.

Eszerint a szakma gyakorlásának feltétele az alap eszköztár megléte, amely a következő:

- Kések: talpkés, sarokkés, tyúkszemkés (kis, közepes, nagy), körömfaragó kés
- Lencsék. kerek, ovális (kis – közepes – nagy)
- Szemzők: kis, közepes, széles
- Vésők: sima, hornyolt, vagy vájt (keskeny, közepes, széles)
- Csípők: körömcsípő, bőrcsípő (kis, közepes, nagy különböző méretekben – egy darab valamelyikből kötelező)
  Laprugós – vagy drótrugós
  Egyenes – vagy hajlított élű
- Ollók: körömvágó – bőrvágó (különböző vágó él nagyságú, egyenes vagy hajlított élű)
- Reszelők – ráspolyok (fém, rozsdamentes, vagy üvegreszelők a köröm és a bőr finomítására csiszolására)

Eszközök karbantartása

A gyakorlati oktatáshoz és később a munkavégzés során is szigorúan rozsdamentes, kifogástalan vágó éllel rendelkező, csak erre a célra használatos műszerkészlettel lehet a lábápolást végezni.

> Az eszközökkel szerzett nagyon alapos gyakorlat az alapja a velük való munkavégzésnek

A lábápoló eszközök karbantartására vonatkozó ismeretek szerepelnek a képzések tananyagában.
Gondoskodnunk kell a kifogástalan élű, rozsdamentes eszközökről a gyakorlati munkavégzéshez.

Az élezésük történhet a lábápoló szakember által fenőkővel és fenőszíjjal.
Az eszközök professzionális élezésére szakembert kell felkeresni (orvosi műszerészt) aki igen jártas és gyakorlott kell, hogy legyen a saját szakterületén az eszközeink hosszú távú használhatósága okán.

Alapvető fontosságú a balesetmentes munkavégzés szabályainak megismerése és betartása is. A műszereket minden vendég előtt és után a mindenkori ÁNTSZ előírásoknak megfelelő fertőtlenítő szerrel, vagy egyéb fertőtlenítő eljárással kell sterilizálni és gondoskodni kell ebben az állapotban történő elkülönített, balesetmentes tárolásukról.

Fertőtlenítés

A lábápoló eszközök fertőtlenítésére vonatkozó előírások a képzés során közegészségügyi alapismeretek tantárgy keretén belül sajátítják el a tanulók.
A fertőtlenítés történhet mechanikusan, fertőtlenítő folyadékkal, hővel, gőzzel, fénnyel, vagy ultrahanggal.
Az ÁNTSZ által jóváhagyott fertőtlenítőszerek listájából választható eszköz illetve műszer fertőtlenítő szerek közül lehet kiválasztani a megfelelőt annak alapján, hogy milyen hatásspektrummal (milyen mikroorganizmus szaporodását gátolja) rendelkezik a fertőtlenítőszer: baktericid, mikrobaktericid, fungicid, virucid, sporicid, paraziticid.
Ezen kívül ismernünk kell a fertőtlenítés módját. (Töményen vagy hígítva kell használni.) Amennyiben hígítva, milyen arányban kell az oldatot elkészíteni. Ismernünk kell, meddig használható fel a fertőtlenítőszer, illetve az oldat, valamint mennyi a behatási idő.

A fertőtlenítőszerrel történő eljárás esetén is és minden egyéb esetben a fertőtlenítés a mechanikus tisztítással kezdődjék.

A fertőtlenítő szerben történő elhelyezés után a kellő behatási idő elteltével az eszközöket kivéve szárítjuk. Gondoskodnunk kell a higiénikus tárolásukról is.
Az engedélyezett műszer fertőtlenítőszereket néhány évenként változtatni kell, a mikroorganizmusok fertőtlenítő szerekhez való hozzászokása miatt.
A munka közbeni fertőtlenítés is igen fontos a fertőzések elkerülésének és továbbvitelének megelőzésében azon túl, hogy a vendég bizalmának elnyerésére igen jó alkalmat teremt.

Fotó: Aphrodité

Az eszközök karbantartása, fertőtlenítése, szakszerű tárolása elengedhetetlen a professzionális lábápoláshoz

Nagyon fontos szabály, hogy csak arra a célra szabad egy fertőtlenítőszert használni, amire a kutatók kifejlesztették. Óriási hiba és tilos is a fertőtlenítőszereket más körülmények között használni (pl. otthon), illetve hiba a mértéktelen és indokolatlan használat.
Igen lényeges azt megérteni, hogy a mikroorganizmusok teljesen természetes részei életünknek, így nem feltétel nélküli kiirtásuk a cél, hanem a túlzott elszaporodásuk megakadályozása.

A fertőtlenítőszereket, akárcsak az eszközöket is gondosan elzárva, illetéktelen hozzáférését megakadályozva kell megoldanunk. Biztonsági kísérőokmányt (adatlapot) kell róla a vásárlás helyén beszereznünk és a számla mellé lefűzve a munkahelyen tárolnunk.

A lábápolás során a fertőtlenítés igen összetett feladat, az eszközök fertőtlenítése csupán egy terület, ezen kívül alapos ismereteket kell elsajátítani a bőr, a munkavégzés felületeinek, a bútorzat, padozat, falak, illetve az egész helyiség levegőjének fertőtlenítése terén.

Tárolás

Fontos, hogy illetéktelen személy (pl. gyerek) ne férjen hozzá eszközeinkhez.
A műszerek tárolása higiénikus, fertőtlenített, tiszta állapotban, pormentesen, illetéktelentől elzárva kell, hogy történjen.
Szállítása is erre a célra használatos műszertartó tokban kell, hogy történjen, melybe mindig tiszta, fertőtlenített állapotba szabad betenni.

A kellő ismeretek elsajátítása mellett kellő jártasság, gyakorlat szükséges az eszközhasználaton túl a fertőtlenítő eljárások gyakorlatban történő biztonságos alkalmazásához, mely ismereteket szakmai továbbképzéseken folyamatosan meg kell újítani a vendégkörünk, önmagunk, és környezetünk érdekében.

Az egyes csoportokba tartozó szerszámok, illetve azok felhasználási területe:

1. Kések
- talpkés: a talp bőrén található elszarusodott bőr rétegenkénti eltávolításához
- sarokkés: a sarok megvastagodott bőrének lapszerinti lemetszése
- tyúkszemkés: a tyúkszem felszínén szétterülő szaruréteg eltávolításához
- körömkés: a beteg, gombás, podvás körmök vékonyításához

2. Lencsék
- kerek lencse: kisebb felületű bőrkeményedés kezelésére, például tyúkszem felületén
- ovális lencse: bőrkeményedés eltávolítására, tyúkszem mélyebben fekvő részének kezelésére, ujjak közötti tyúkszem eltávolítására, sarokrepedés bőrének eltávolítására

3. Szemzők
- tyúkszem kiemelésére, a körmöt körülvevő szarupárkány tisztítására

4. Vésők
- benőtt körmök sarkának kiemelésére

5. Csípők
- a körmök szabad szélének (hosszának) rövidítésére
- bőrcsípők a száraz, nagyon kemény bőrdarabok eltávolítására
- körömsarok csípők, a megvastagodott körömsarkak vágására

6. Ollók
- körömvágó ollók a vékonyabb körömlemez szabad szélének vágására
- bőrvágó olló az elszarusodott körömbőr levágására

7. Reszelők
- a körmök szabad szélének rövidítésére illetve azok felszínének kezelésére, polírozására,
- sarokreszelők a sarok bőrének finomítására

8. Egyéb használható kellékek
Csipeszek
- kiszáradt bőrdarabkák, szőrszálak eltávolítására illetve vatta darabok kezelés közbeni használatához, fertőtlenítés közben az eszközök megfogásához

Bőrfeltolók
- a köröm szarupárkányának óvatos feltologatásához

Tamponáló tűk
- tamponáláshoz, például a benőtt köröm kezelése utáni gyulladáscsökkentő kezeléshez

10. Segédeszközök
Tárlóedények
- a már használt műszerek elszeparálásához

Műszertartó állvány
- a műszerek munka közbeni balesetmentes tárolásához, használatához

Bakos Aranka
Lábápoló szakember, szakoktató 1987 óta dolgozik a szakmában, fő területe a lábápolás gyógyászati alkalmazása. Hét éve foglalkozik a szakmunkástanulók képzésével és vizsgáztatásával. A Pécsi Tudományi Egyetem Pedagógiai Tanszékének műszaki szakoktató szakán utolsó éves hallgató. Versenyeredményei: 2007 Esztétikai pedikűr I., Kombinált pedikűr II., Magyar Bajnoki verseny III.